REŽIMY ZAPRAHOVÁNÍ DOJNIC

Ing. Růžena Seydlová
VÚM Praha

listopad 2014

Období zaprahování

- Kritické období laktačního cyklu, které poskytuje optimální časový prostor pro léčení stávajících mastitid, ale na druhé straně je to období nejvyšší vnímavosti k intramammární infekci

Období zaprahování = začátek další laktace

Cíl terapie v období zaprahnutí

Léčba existující mastitidy
→ eliminace 80%

Prevence nové mastitidy
→ 75 – 80%

Chovatelský cíl vhodně zvoleného zaprahovacího schématu dojnice po telení

- ✓ Bez klinického nálezu
- ✓ Hodnota PSB do 100 000
- ✓ Mléko bez nálezu patogenů

Faktory ovlivňující zdravotní stav mléčné žlázy po otelení

- První dojení do 6 hodin po otelení – „flushing effect“
- Nádoj v období zaprahování
- Dezinfekce porodních boxů
- Četnost čištění porodních boxů
- Zdravotní stav mléčné žlázy při zaprahnutí
- Pořadí laktace
  - Anatomické změny na strukových svěračích
  - Tvorba neúčinné keratinové zátky
  - Přetrvávání chronických infekcí
  - Mastitidní historie

Faktory ovlivňující zdravotní stav mléčné žlázy dojnic po otelení

- Ustájení po zasušení a v období před otelením
- Pastva
- Vyrovnanost a kvalita krmné dávky
- Výživa dojnic (obsah vitaminu A a E, Se, Zn, Cu)
- **Výběr optimálního systému zaprahování**
- **Aseptická aplikace přípravků na zaprahnutí**

  (antibiotika, strukové zátky - Orbeseal)

Kroky řízeného programu zaprahování dojnic

- Klinické vyšetření
- Posouzení aktuálního zdravotního stavu mléčné žlázy (NK test, PSB)
- Výskyt mastitid v předchozích 60 dnech
- Bakteriologické vyšetření mléka
- Aktuální nádoj
- Zdravotní historie mléčné žlázy v průběhu laktace
- Evidence zvoleného systému zaprahování
- Zaprahování na zodpovědnosti pouze jedné osoby
- Výběr optimálního schématu zaprahování
- Vyhodnocení režimu zaprahování

Zaprahovací schémata

1. PSB v průběhu laktace do 200 000, aktuálně bez klinického nálezu
   - ⇨ neantibiotické zaprahnutí přípravkem Orbeseal
2. PSB > 200 000, aktuálně bez klinického nálezu
   - ⇨ antibiotikum na zaprahnutí + Orbeseal
3. Aktuálně zjištěná mastitida, jinak zdravotní historie nevýznamná
   - ⇨ vyléčit mastitidu antibiotiky určenými pro léčbu v laktaci
   - ⇨ po úspěšné léčbě zařadit ATB na zaprahnutí + Orbeseal

Zaprahovací schémata

4. Zdravotní historie problematická, aktuálně zjištěn klinický nález (chronická mastitida)
   - ⇨ 3-5 aplikací ATB určených pro laktaci
   - ⇨ intramammární ATB na zaprahnutí
   - ⇨ 2-3 intramuskulární aplikace ATB

Hygienické parametry zvládnutí zaprahnutí I

PSB před zasušením	PSB po otelení	Příčina	Výsledek léčby
< 200 000	< 200 000	prevence nové mastitidy	úspěch
< 200 000	> 200 000	získaná nová mastitida	selhání
> 200 000	< 200 000	léčba existující mastitidy a prevence nové	úspěch
> 200 000	> 200 000	nevyléčení existující mastitidy nebo existující mastitida je vyléčená a nová získaná	selhání

Hygienické parametry zvládnutí zaprahnutí II

Před zasušením			Po otelení			Výsledek
CPM	Bakter. nález	PSB	CPM	Bakter.nález	PSB	
< 10	sterilní	< 200 000	< 10	sterilní	< 200 000	Úspěch
< 10	sterilní	< 200 000	> 10	pozitivní	> 200 000	Selhání
> 10	pozitivní	> 200 000	< 10	sterilní	< 200 000	Úspěch
> 10	pozitivní	> 200 000	> 10	pozitivní	> 200 000	Selhání

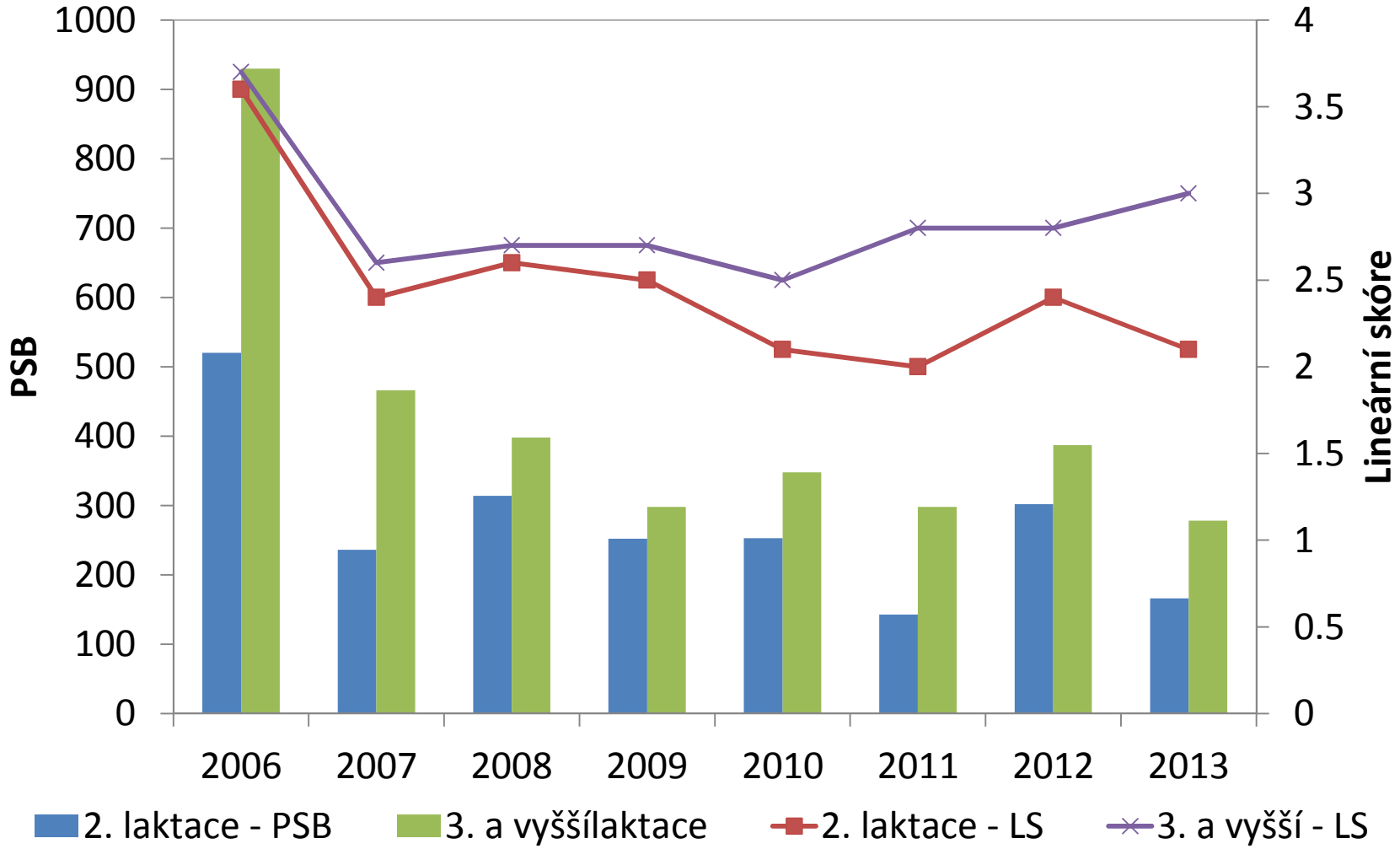

Farma

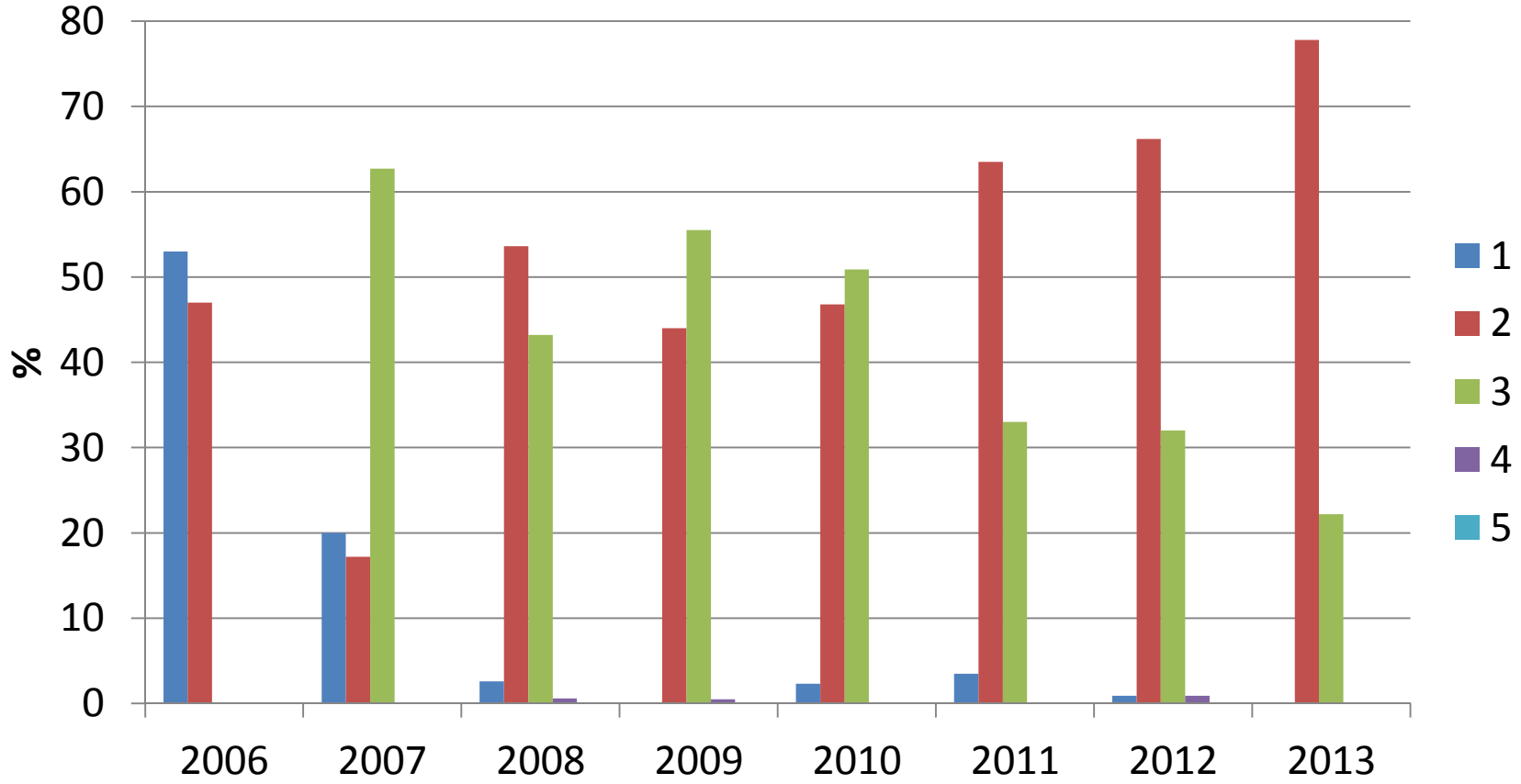
- VKK
- 8 let používání strukové zátky
- Zaprahování podle zaprahovacích schémat

Vývoj zdravotního stavu mléčné žlázy do 40 dnů po otelení z KU

v návaznosti na individuální výběr schématu zaprahování

Četnost výběru zaprahovacích schémat

1. Antibiotikum (Orbenin)
2. Neantibiotický přípravek – struková zátka (Orbeseal)
3. 1 + 2
4. Samovolné zaprahnutí
5. 1 + 2 + antibiotika parenterálně

Procentické zastoupení zdravých/nemocných dojnic ve stádě do 40 dnů po otelení (1., 2. a 3. laktace)

	0 – 3,9	> 7
IX – XII 2006	60	13,5
2007	78	5,1
2008	78	5,6
2009	77	4,6
2010	78	4,5
2011	82	4,5
2012	73	7,3
2013	78	2,5

= Zdravé stádo

Děkuji za pozornost!

Ing. Růžena Seydlová
VÚM Praha
seydlova@milcom-as.cz
Tel. +420 602 140 858